

Bijdrage ChristenUnie-raadslid Marcel Heldoorn

Jaarrekening 2020 gemeente Harderwijk – 17 juni 2021

Voorzitter,

Graag begin ik mijn bijdrage met een dankwoord aan iedereen die hier hard aan gewerkt heeft. Mijn vader heeft zijn hele werkzame leven tot 10 jaar geleden op de afdeling financiën van de gemeente Harderwijk gewerkt en ik herinner mij nog goed uit mijn kindertijd dat mijn vader 2x per jaar een week of 2 tot 's avonds moest overwerken: namelijk bij de jaarrekening en de begroting. Toen had ik nog geen idee wat dat waren, inmiddels weet ik dat het boekwerken van meer dan 150 pagina's zijn. Complimenten aan alle medewerkers in dit huis zijn dan ook op zijn plaats.

Ik begin met een opmerking over het proces. Het is begrijpelijk dat de accountantsverklaring er nog niet is en het is goed om te weten dat de verklaring er voor de besluitvorming echt is. Wat ons betreft is dit wel een uitzondering. Volgend jaar moet de accountantsverklaring er, behoudens een crisis, echt eerder zijn.

Er is veel gerealiseerd in Harderwijk en we zijn ons ervan bewust dat 2020 een bijzonder jaar was. Het is goed dat er een speciale paragraaf over de financiële impact van Covid-19 is opgenomen. Gelukkig hebben we de verantwoordelijkheid kunnen nemen voor heel veel mensen en organisaties die ineens kwetsbaar bleken.

Dan naar de inhoud. Op het eerste gezicht is er vorig jaar, tijdens de coronacrisis, een mooi positief resultaat van ruim 10 miljoen. Toch valt daar bij nader inzien toch wel wat bij op te merken.

Het grootste deel van het resultaat is te danken aan ontwikkelingen in de grondexploitaties die door de gemeente eigenlijk niet te beïnvloeden zijn, bv de stijging van de grondprijs en de toekenning van subsidies.

Daarbij valt op:

- Het tekort op het sociaal domein is nog niet zichtbaar door inzet van de reserve sociaal domein. We teren in.
- Er is heel veel werk, ter waarde van ruim 3 miljoen euro, doorgeschoven naar dit jaar.
- Duurzaamheid is voor ons echt een speerpunt, jammer dat er vorig jaar niet doorgepakt kon worden.

We zijn erg tevreden met het overzicht onderhanden werk. Goed dat er bij budgetoverheveling wordt aangegeven wat de reden van doorschuiven is. Dat ondersteunt ons in onze controlerende taak.

We realiseren ons dat de komende jaren minder positieve financiële perspectieven laten zien. We moeten later dit jaar keuzes maken waar we onze beperkte middelen willen inzetten. Wij gaan in de eerste plaats voor mensen en voor een sterke samenleving.

Dan nog een aantal opmerkingen in de verschillende programma's.

- **Bedrijfsvoering**

Ik begin met de bedrijfsvoering. In de commissie hebben mijn collega's aandacht gevraagd voor Meerinzicht. We waarderen de ambitie die het college uitsprekt over grip op de bedrijfsvoering van Meerinzicht. We zullen als fractie en hopelijk samen met andere fracties alert blijven op het realiseren van de ambities.

- **Sociaal domein**

Op het sociaal domein zijn er een aantal onderwerpen en ontwikkelingen die wat ons betreft echt extra aandacht vragen.

De bodem van de reserve sociaal domein komt echt in zicht. Er rest nog ruim 800.000 euro. We kunnen dit jaar dus niet eenzelfde gat als vorig jaar dichten. Daarom moeten we in 2021 andere bronnen vinden, naast de tegemoetkoming vanuit het Rijk, om niet in te hoeven teren op zorg en welzijn van mensen. Voor ons is dit een speerpunt voor de Kadernota en het ombuigingsplan.

Wij vinden de toenemende kosten op ambulante jeugdhulp zorgelijk [2019: € 14.081.000,- en 2020: € 15.968.000,-]. Positief daarbij is dat de doorgaans duurste vorm, residentiële zorg, in 2020 is afgenomen [2019: € 12.617.000,- en 2020: € 11.931.000,-].

Opvallend is de forse toename van jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringszaken [2019: 101 en 2020: 128] en daarmee gepaard gaande kosten. Dit vraagt om goede doordenking in de keten en aandacht voor preventie.

En als je preventie zegt, zeg je ook GA! Harderwijk. Hoewel de 'doorontwikkeling afgerond', is volgens de jaarrekening, is GA nog wel degelijk in ontwikkeling. Bij de kadernota zullen we daarop terugkomen.

Richting kadernota en ombuigingen is het voor ons heel erg belangrijk dat er geld beschikbaar blijft voor preventie. Daar gaan de kosten voor de baat uit. En ook dan zul je de baten niet altijd terugzien als harde cijfers in een jaarrekening. Ook de maatschappelijke baten zijn voor ons belangrijk.

- **Duurzaamheid**

Dan het brede thema duurzaamheid.

Er is in 2020 een mooie visie vastgesteld en inmiddels ligt de uitvoeringsagenda er nu ook. Mooie ambities en plannen. We zijn blij met de concrete uitwerking en met wat er al in gang gezet is. Toch ook een kritische opmerking, want helaas is er voor bijna 7 ton aan onderhanden werk doorgeschoven.

Als je het werk doorschuift, schuiven andere projecten daardoor vanzelf ook door naar achteren. Dat is wat ons betreft ongewenst. Dit college zit er nog een klein jaar. Ik daag u uit: maak uw ambitie echt waar! Graag een reflexie van het college op dit punt.

Hoewel het bekend is dat er wat moet gebeuren aan de afvalinzameling is het wel heel opvallend dat Harderwijk het volgens de indicator Fijn huishoudelijk afval minder goed doet in vergelijking met gemeenten van vergelijkbare grootte. En wat nog belangrijker is: we zaten vorig jaar op 199 kg per inwoner, terwijl we onszelf 100 kg als doel hadden gegeven. De invoering van VANG is uitgesteld naar 2022, maar de proefperiode van een half jaar begint nu heel binnenkort. De omslag in denken en gedrag vraagt serieuze inspanning de komende jaren.

Ik ga afsluiten. 2020 was ook het jaar dat we afscheid namen van ons fractielid Jos Aikema. In zijn bijdrage voor het debat bij de themarekening van 2019 riep hij op om het budget voor het havenhoofd dat sinds 2017 lag te wachten, niet meer te gebruiken voor onderzoek naar mogelijk geschikte locaties. De ChristenUnie is heel tevreden dat het budget is ingezet voor de uitzichtpunten in de Wijde Wellen, waarmee dit prachtige project nog mooier wordt.. En ik heb het even bij hem nagevraagd. Dit kan ook op de instemming van Jos rekenen.